

TARCZA 2.0.

ALERT PRAWNY COVID-19

OSTROWSKI I WSPÓLNICY

Tarcza 2.0. - prawo upadłościowe komentarz

- Kancelaria Ostrowski i Wspólnicy

Spis treści

Zmiany w zakresie terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości	3
Domniemanie powodu zaistnienia stanu niewypłacalności (art. 15zzra ust. 1)	4
Wydłużenie terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 15zzra ust. 2)	4
O jakich terminach mowa w art. 15 zzra ust. 2 ustawy?	5
Wcześniejsze obowiązywanie przepisu	6

Niniejszy dokument jest własnością Kancelarii Ostrowski i Wspólnicy sp. k. w Toruniu. Zawarte w nim stanowisko nie stanowi porady prawnej.

Porozmawiaj z autorami

Dagmara Fabiszak

radca prawny, wspólnik
Kancelaria Ostrowski i Wspólnicy

602 335 333
d.fabiszak@ostrowski-legal.net

Marcelina Mikołajczyk

aplikant radcowski
Kancelaria Ostrowski i Wspólnicy

533 368 588
m.mikolajczyk@ostrowski-legal.net

TARCZA 2.0. - zmiany w zakresie terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości i związane z tym konsekwencje**Zmiany w zakresie terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości**

W ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 znajdują się kolejne rozwiązania, które mogą zainteresować przedsiębiorców znajdujących się aktualnie w trudnej sytuacji finansowej. Nowe przepisy (tj. **art. 15zzra ww. ustawy**) stanowią między innymi o tym, iż **bieg terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (termin 30 – dniowy) nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu**. Po ustaniu stanu epidemii w Polsce termin ten, według aktualnych przepisów, zacznie biec od nowa.

Obowiązek złożenia takiego wniosku nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości nakłada na dłużnika, czyli osobę fizyczną, osobę prawną lub inną jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, **art. 21** ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (dalej: PU).

W przypadku osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, obowiązek ten spoczywa na osobach uprawnionych do reprezentowania tych podmiotów. Istotnym jest, że przepis sankcjonuje brak złożenia wniosku w ww. terminie wskazując na ponoszenie przez osoby zobowiązane do działania odpowiedzialności, począwszy od odpowiedzialności za długi spółki poprzez odpowiedzialność za szkodę spowodowaną opóźnieniem w złożeniu wniosku, na sankcjach karnych kończąc.

Domniemanie powodu zaistnienia stanu niewypłacalności (art. 15zzra ust. 1)

W dobie stanu epidemii, kiedy przedsiębiorcy masowo myślą o restrukturyzacji swojego biznesu czy o przeprowadzeniu tego biznesu przez postępowanie upadłościowe, wprowadzony **art. 15zzra ust. 1** ww. ustawy daje niewątpliwie czas na prawidłowe przygotowanie się do planowanych działań i tym samym zwiększa szansę na „wyjście na prostą” w ramach dalszego funkcjonowania przedsiębiorcy na rynku.

Dalsza treść ust. 1 tego artykułu, to **domniemanie powodu** zaistnienia stanu niewypłacalności **w postaci COVID-19**, w przypadku gdy stan ten powstał w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19. Istotnym w tym miejscu jest zwrócenie każdemu chcącemu skorzystać z tego domniemania, że zgodnie z ogólnymi zasadami, **domniemanie można obalić**. Warto więc skrupulatnie i wnikliwie analizować uwarunkowania powstania stanu niewypłacalności, tak by np. w przypadku członków zarządów spółek nie narazić się na zarzuty z tytułu odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki (art. 299 kodeksu spółek handlowych).

Założenia procesu legislacyjnego co do warunków umiejscowienia się danego przedsiębiorcy w obszarze oddziaływania ww. przepisu podaje Ministerstwo Sprawiedliwości twierdząc na swojej stronie internetowej, że *Rozwiązanie to jest skierowane do tych przedsiębiorców, którzy byli wypłacalni przed powstaniem stanu zagrożenia epidemicznego, a których niewypłacalność jest konsekwencją okoliczności związanych z rozprzestrzenianiem się koronawirusa* [\[LINK\]](#).

Należy w tym miejscu podkreślić, iż przedsiębiorcy, wobec których ogłoszono upadłość oraz ci, wobec których otwarte zostało postępowanie restrukturyzacyjne, nie mogą korzystać z programów pomocowych, które proponuje rząd w ramach tzw. tarcz anty kryzysowych. Tak też czytamy w uzasadnieniu projektu ustawy *Chodzi zatem o to, by pomoc kierowana była wyłącznie do tych przedsiębiorców, którzy na skutek wprowadzonych ograniczeń związanych z COVID-19 znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej, aczkolwiek nie spełnili jeszcze przesłanek upadłościowych lub restrukturyzacyjnych, o których mowa w odrębnych przepisach* [\[LINK\]](#).

Wydłużenie terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 15zzra ust. 2)

Z kolei **art. 15zzra ust. 2** ustawy przewiduje, iż **terminy z którymi wiąże się złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości wydłuża się** o liczbę dni pomiędzy dniem zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości a ostatnim dniem, w którym wniosek ten powinien być złożony w normalnych warunkach, tj. w terminie 30-stu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości/od dnia, w którym został ustanowiony zarząd sukcesyjny (odpowiednio art. 21 ust. 1 oraz 21 ust. 2a PU). Uregulowanie art. 15 z zra ust. 2 ustawy ma zastosowanie oczywiście dla dłużników, którzy skorzystali z rozwiązań przewidzianych w art. 15 z zra ust. 1 – tj. dla osób, które złożyły wniosek o ogłoszenie upadłości

z uwzględnieniem regulacji co do biegu terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości zawartych w tym przepisie. Należy podkreślić, iż ustawodawca przewidział to rozwiązanie jedynie dla dłużników, którzy wcześniej takiego wniosku nie złożyli.

O jakich terminach mowa w art. 15 z zra ust. 2 ustawy?

Przede wszystkim chodzi tutaj o terminy wskazane w PU w zakresie skutków ogłoszenia upadłości (część I tytuł III PU): w zagadnieniach dotyczących wpływu ogłoszenia upadłości na stosunki majątkowe małżeńskie upadłego oraz w zagadnieniach odnoszących się do bezskuteczności czynności upadłego. Nowa regulacja w związku z COVID-19 oznacza przedłużenie ustalonego w tych przepisach **rocznego terminu** liczonego jako okres przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, w ramach którego przewiduje się bezskuteczność:

- 1) sądowego ustanowienia rozdzielności majątkowej przez upadłego, z zastrzeżeniem wyjątku dwóch lat liczonych dla dnia złożenia pozwu w tym przedmiocie przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 125 ust. 1 PU),
- 2) czynności upadłego nieodpłatnych i odpłatnych, ale rażąco przewyższających wartość świadczenia otrzymanego lub zastrzeżonego (art. 127 ust. 1 PU),
- 3) ugody sądowej, uznania powództwa i zrzeczenia się roszczenia przez upadłego (art. 127 ust. 2 PU),
- 4) zabezpieczeń rzeczowych na majątku upadłego, jeżeli upadły nie był dłużnikiem osobistym zabezpieczonego wierzyciela i nie otrzymał żadnego świadczenia lub otrzymał świadczenie niewspółmiernie niskie do ustanowionego zabezpieczenia (art. 130 ust. 1-2 PU).

Ponadto, wydłużeniu ulega **termin dwuletni** wskazany w art. 126 ust. 1 PU, który przewiduje bezskuteczność umownego ustanowienia rozdzielności majątkowej przez upadłego dokonanej w ciągu dwóch lat przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości.

Na warunkach nowych przepisów przedłużony również jest **sześciomiesięczny termin** z art. 128 ust. 1-2 PU, który stanowi o bezskuteczności odpłatnej czynności prawnej dokonanej przez upadłego z małżonkiem, krewnym lub powinowatym w linii prostej, krewnym lub powinowatym w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie, z osobą pozostającą w faktycznym związku albo przysposobionym, ale także z podmiotem powiązany z upadłym – w przypadku spółki – na warunkach ust. 1, ust. 1a i ust. 2 ww. artykułu.

Przykładowo, można wskazać sytuację, w której upadły – dłużnik sprzedał swojemu ojcu samochód, który znajdował się w majątku spółki z o. o., której dłużnik był jedynym członkiem zarządu. Następnie, w terminie sześciu miesięcy, doliczając odpowiednio różnicę dni pomiędzy dniem, w którym powinien złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości zgodnie z art. 21 PU, a dniem, w którym faktycznie złożył wniosek o ogłoszenie upadłości, zgodnie z przepisem art. 15 z zra ust. 1 ww. ustawy, złoży wniosek o ogłoszenie upadłości ww. spółki z .o.o.. W takiej sytuacji, na mocy omawianej nowej regulacji, sędzia – komisarz prowadzący postępowanie upadłościowe ma podstawy by uznać tę czynność za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości.

Tym samym ocenić można, że rozwiązanie zawarte w art. 15 z zra ust. 2 ustawy chroni wierzycieli przed złą wolą dłużników, którzy w obecnie panujących warunkach epidemii mogliby chcieć wyzbyć się części majątku w celu wyprowadzenia go z masy upadłości. Co do zasady, zapis art. 15 z zra ust. 2 nie powinien doprowadzić do sytuacji, iż regulacje zawarte w art. 15 z zra ust. 1 pozwalające na wydłużenie terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spowodują pokrzywdzenie wierzycieli.

Wcześniejsze obowiązywanie przepisu

Należy też mieć na uwadze, iż przepis art. 15 z zra wprowadzony został z mocą wsteczną i **obowiązuje od dnia 13 kwietnia 2020 r.** Podyktowane to zostało faktem, iż od dnia 13 marca 2020 r. na terenie Polski obowiązywał stan epidemiczny (następnie dnia 20 marca 2020 r. został ogłoszony stan epidemii). Oznacza to, iż przedsiębiorstwa, które zostały dotknięte już w momencie stanu epidemicznego ujemnymi skutkami ekonomicznymi w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, nie są zobligowane do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości począwszy od dnia 13 kwietnia 2020 r. aż do dnia ustania epidemii. Ustawodawca zatem wziął pod uwagę, iż termin 30-dniowy upłynie z dniem 13 kwietnia 2020 r. (dzień ustawowo wolny od pracy, przypadający po niedzieli) w przypadku przedsiębiorstw, których problem zaczął się z dniem 13 marca 2020 r., tj. dniem ogłoszenia stanu epidemicznego w Polsce. Późniejsze wejście w życie tego przepisu mogłoby spowodować, skutkującą konsekwencjami, upływ terminu 30-dniowego na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. W tym wypadku, nawet, gdy problemy danego przedsiębiorstwa zaistniały na warunkach wynikających z omawianego przepisu zaczęły się dnia 13 marca 2020 r., to obowiązane osoby nie będą zobligowane terminem PU do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, ponieważ od 13 kwietnia 2020 r. zastosowanie do tej sytuacji ma art. 15 z zra ustawy.

Na końcu warto naszym zdaniem pokreślić, iż wprowadzony przepis w żaden sposób nie ogranicza składania wniosek o ogłoszenie upadłości przez wierzycieli osobistych. Przewiduje to art. 20 ust. 1 PU. Dla wierzycieli nie został przewidziany w PU żaden termin na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Oznacza to, iż brak jest ograniczeń w stosunku do składania wniosków o ogłoszenie upadłości przez wierzycieli osobistych w dobie epidemii koronawirusa. Jest to co do zasady możliwe, z tym, że w obecnej sytuacji wątpliwym jest, czy sąd podejmie jakiegokolwiek czynności z uwagi na zawieszenie wszelkich terminów procesowych, w tym terminów prawa upadłościowego.

[Porozmawiaj z autorami](#)

Niniejszy dokument jest własnością Kancelarii Ostrowski i Wspólnicy sp. k. w Toruniu. Zawarte w nim stanowisko nie stanowi porady prawnej.

Opieka prawna

ONLINE

-prawo upadłościowe

Doradzamy efektywnie
i bezpiecznie również na odległość

Umów spotkanie

Kancelaria Ostrowski i Wspólnicy Spółka komandytowa

ul. Lubicka 53

87-100 Toruń

sąd rejestru – Sąd Rejonowy w Toruniu

VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

KRS: 0000420141, NIP: 9562300054

tel. (+48 56) 651 07 93, 94 (+48) 724 679 513

fax (+48 56) 621 13 81

torun@ostrowski-legal.net

www.ostrowski.legal

